

ELEKTROENERGETYKA 2015 - SPOJRZENIE NA WYNIKI FINANSOWE

REE'2016

Kazimierz Dolny, kwiecień 2016

Plan prezentacji

**DETERMINANTY ZAPOTRZEBOWANIA NA ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ
ZUŻYCIE I PODAŻ ENERGII ELEKTRYCZNEJ**

Z BILANSU MOCY

RYNEK HURTOWY

OBRÓT ENERGIĄ

CENY HURTOWE

RYNEK DETALICZNY

SPRZEDAŻ

CENY DLA ODBIORCÓW KOŃCOWYCH

KOSZTY WYTWARZANIA, OBROTU I DOSTARCZANIA ENERGII

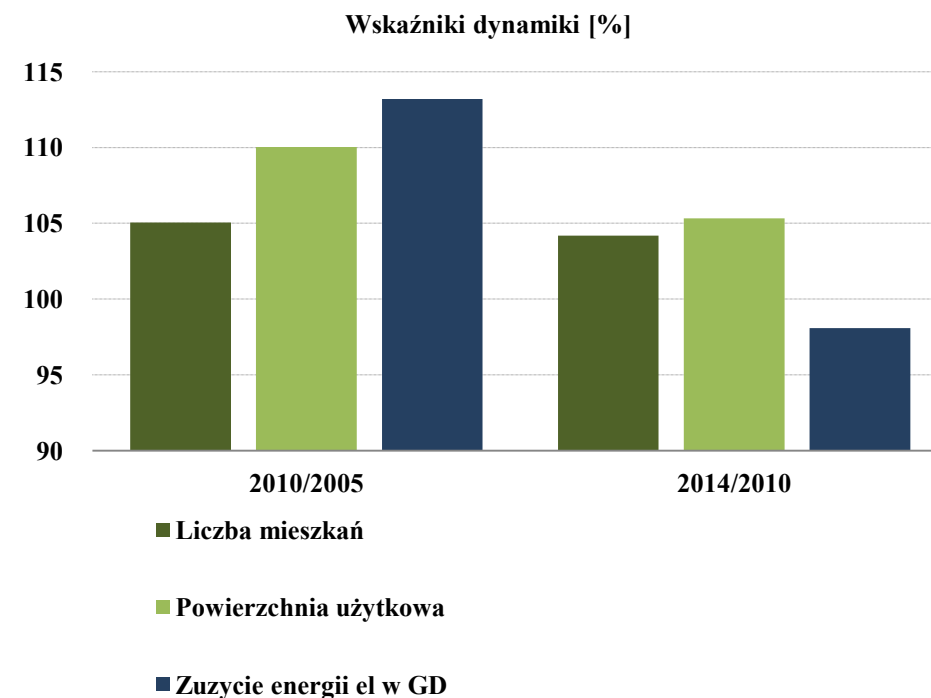
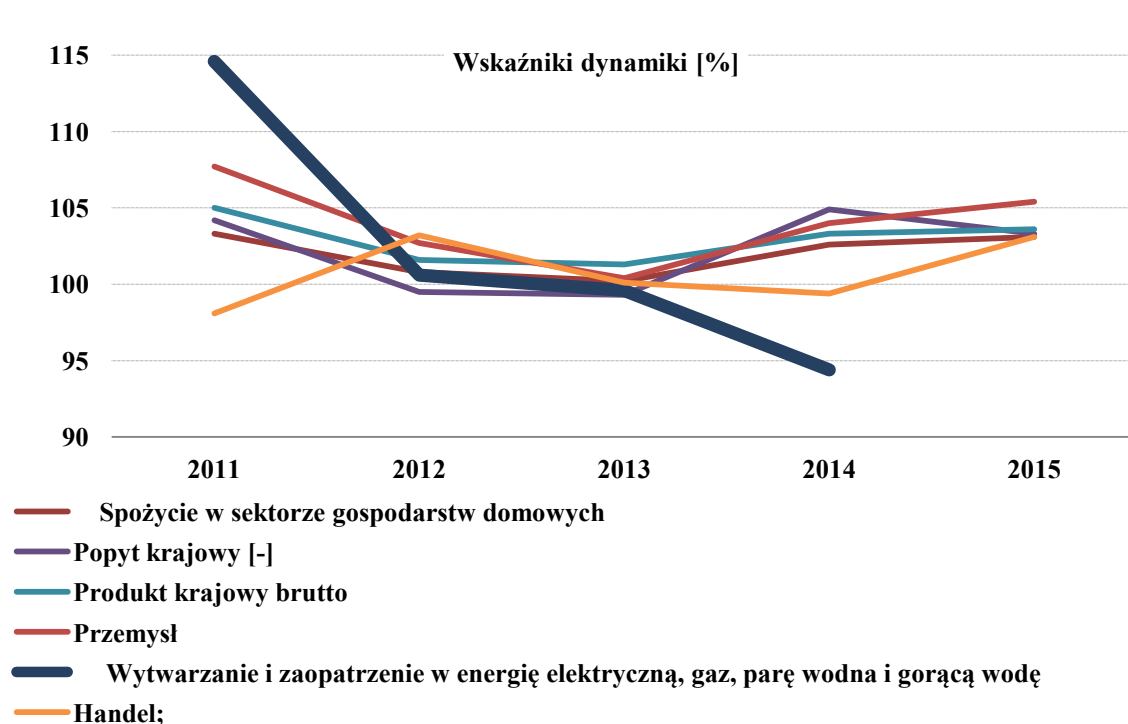
WYNIKI FINANSOWE WG SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI ENERGETYCZNEJ

WYNIKI FINANSOWE GRUP ENERGETYCZNYCH

PODSUMOWANIE

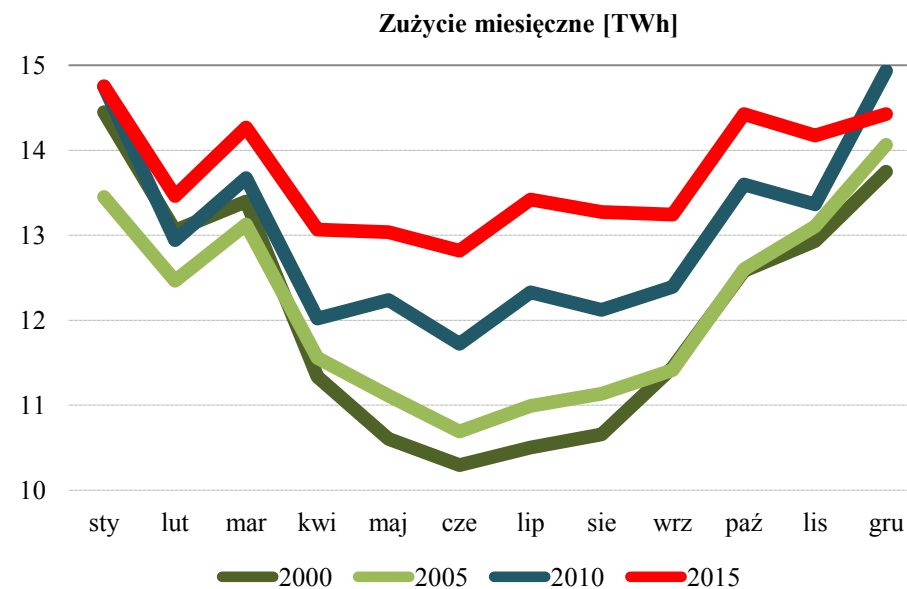
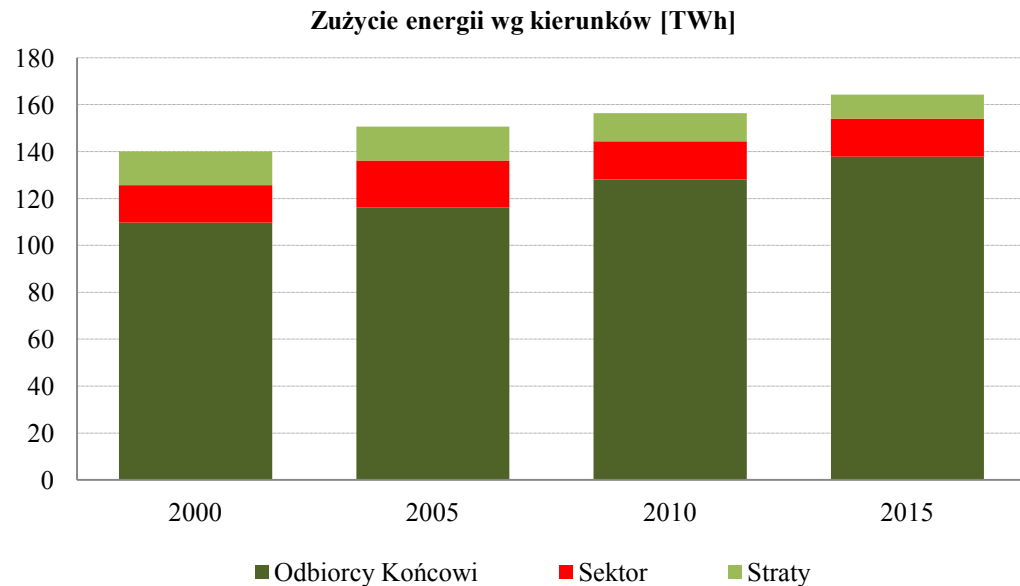

Wybrane determinanty zmian popytu

- **POPRAWA WIEKSZOŚCI MIERNIKÓW MAKROEKONOMICZNYCH (WSKAŹNIKI DYNAMIKI) - ODWROTNIENIŻ W SEKTORZE MEDIÓW ENERGETYCZNYCH**
- **WZROST SPOŻYCIA ORAZ LICZBY MIESZKAŃ NIE GENERUJE W OSTATNICH LATACH WZROSTU ZUŻYCIA ENERGII ELEKTRYCZNEJ**

Zużycie energii elektrycznej

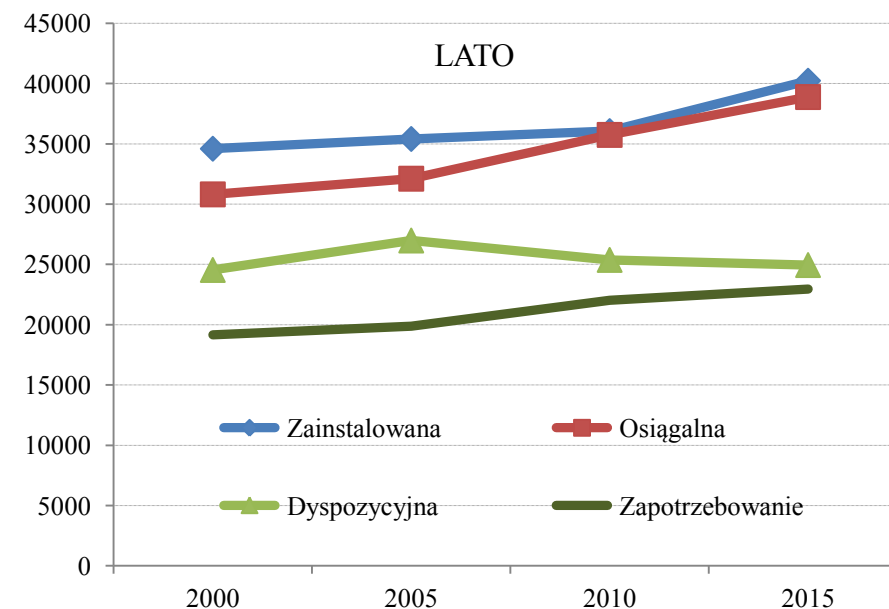
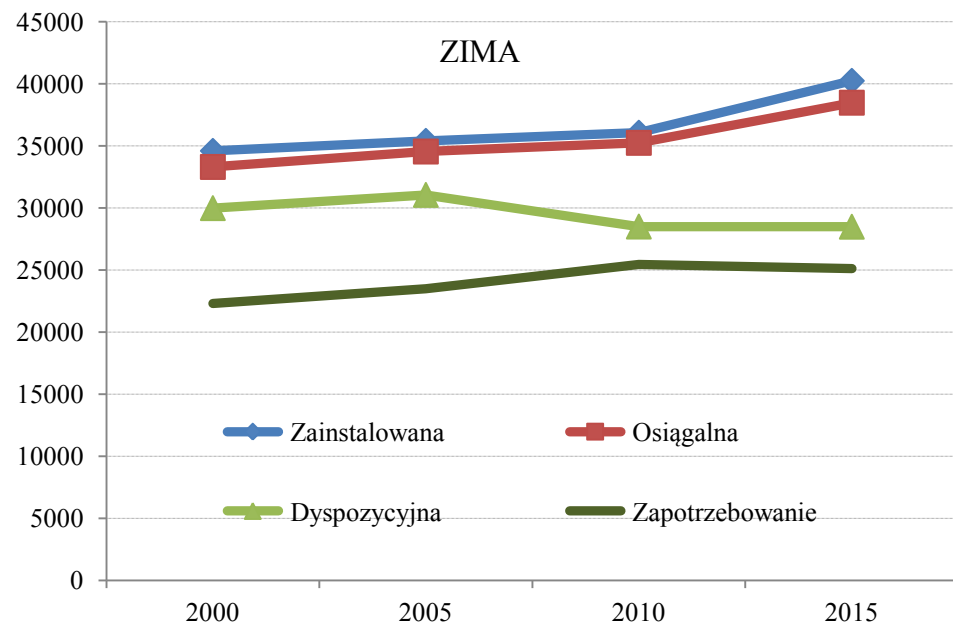

- **SYSTEMATYCZNY WZROST ZUŻYCIA PRZEZ ODBIORCÓW KOŃCOWYCH (OD 78% DO 84)%,**
- **OBNIŻENIE STRATY ORAZ ZUŻYCIA W RAMACH SEKTORA**

WZROST ZUŻYCIA – MIESIĄCE

- **ZIMOWE - OK. 1TWh,**
- **LETNIE - PONAD 2TWh**

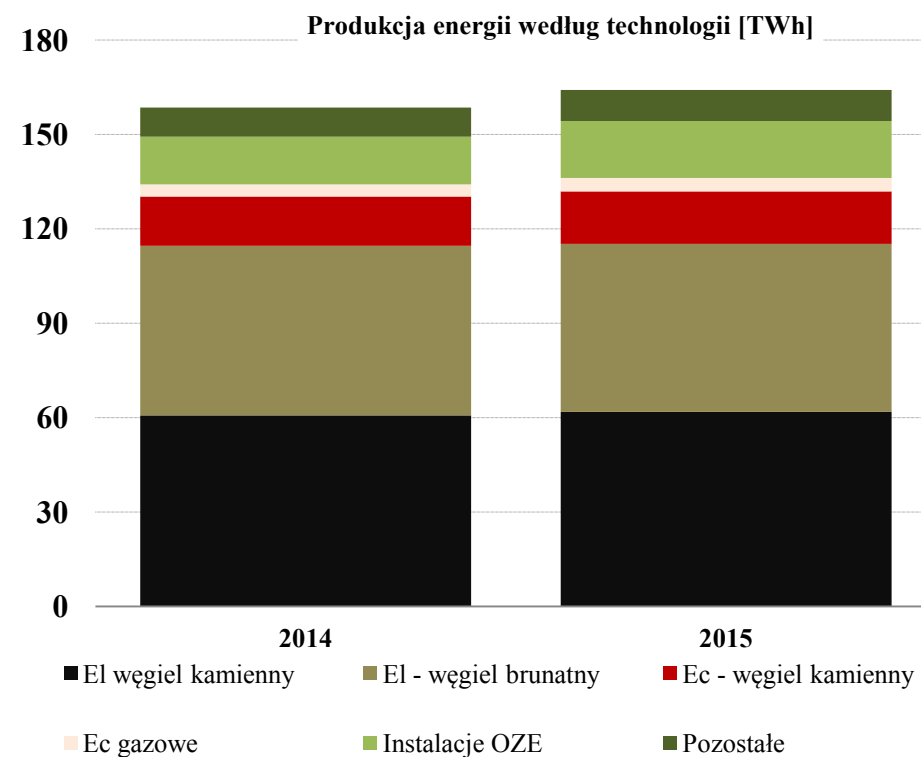
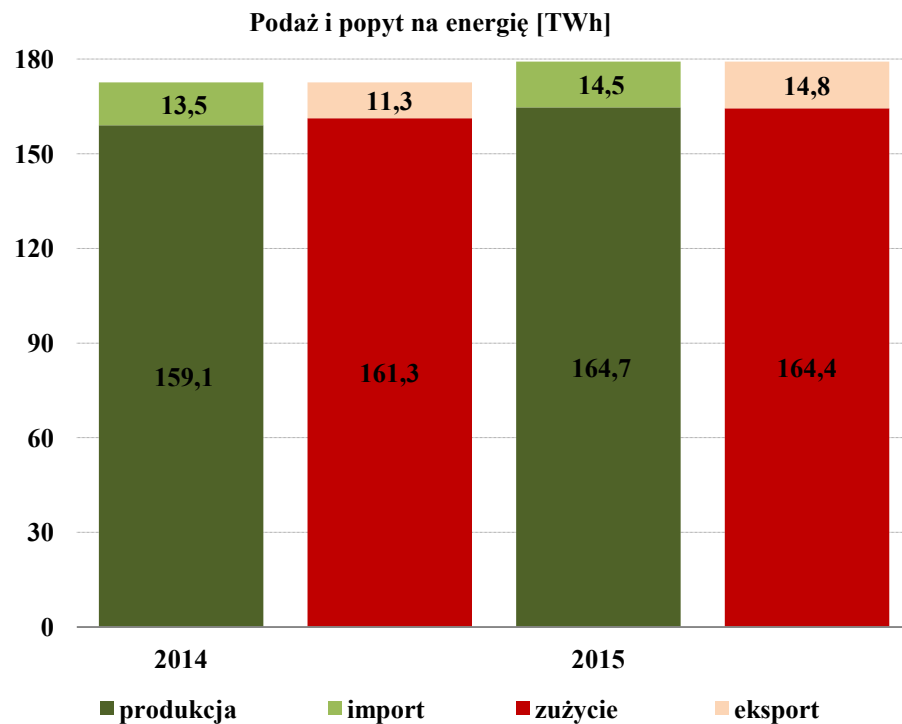
Zapotrzebowanie i moce elektryczne [MW]

Z bilansu mocy w dniu maksymalnego zapotrzebowania

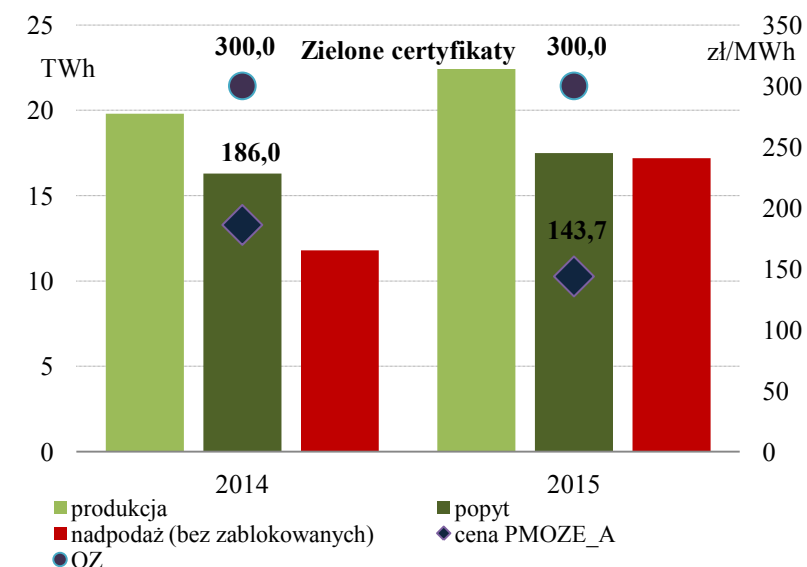
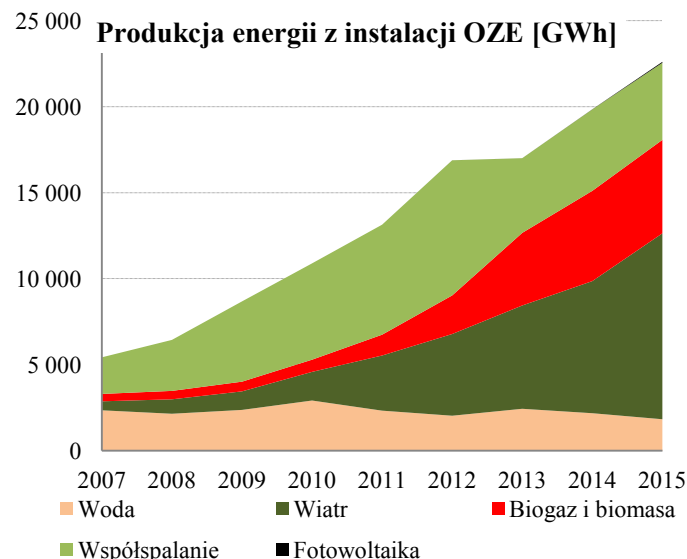
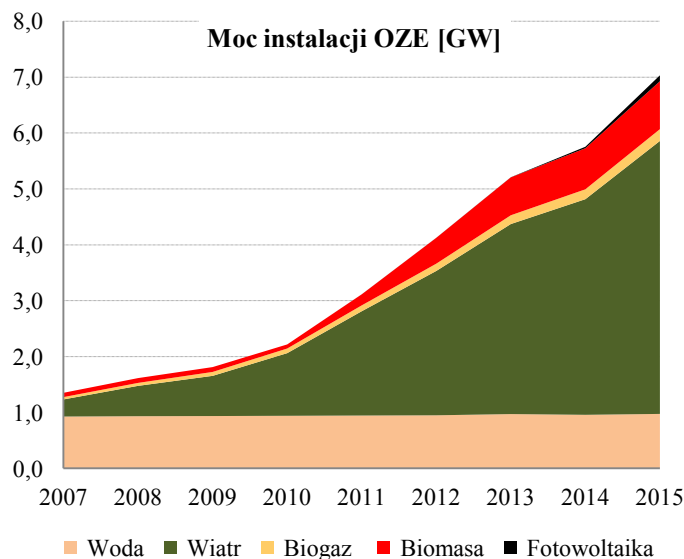
- **MOC ZAINSTALOWANA W SYSTEMIE ROŚNIE**
- **POZIOM MOCY DYSPOZYCYJNEJ MALEJĄCY**
- **MARGINES MOCY DYSPOZYCYJNEJ OBNIZYŁ SIĘ [ZIMA 25,7 %->11,9%] ; [LATO 22,0 %->8%]**
- **U ODBIORCÓW ENERGII POJAWIŁY SIĘ KOSZTY WYNIKAJĄCE Z JEJ NIEDOSTARCZENIA**

Podaż energii elektrycznej

- WZROST PRODUKCJI ORAZ WYMIANY MIĘDZYNARODOWEJ (MINIMALNE DODATNIE SALDO w 2015r)
- MNIEJ ENERGII WYPRODUKOWAŁY TYLKO ELEKTROWNIE NA WEGIEL BRUNATNY

Podaż energii elektrycznej objętej systemami wsparcia – OZE

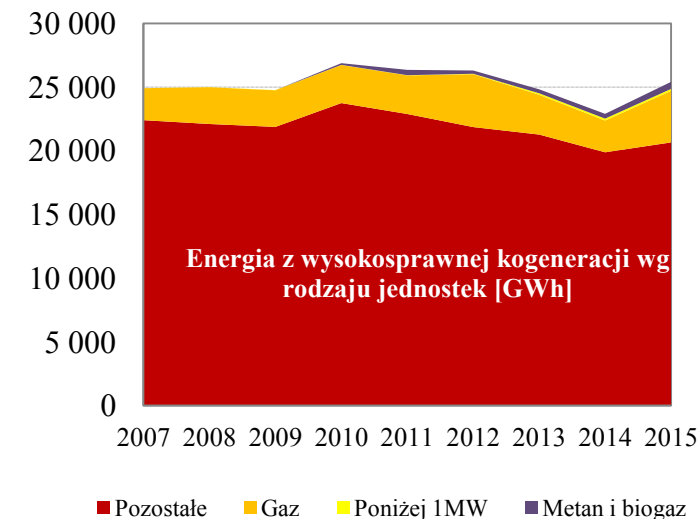
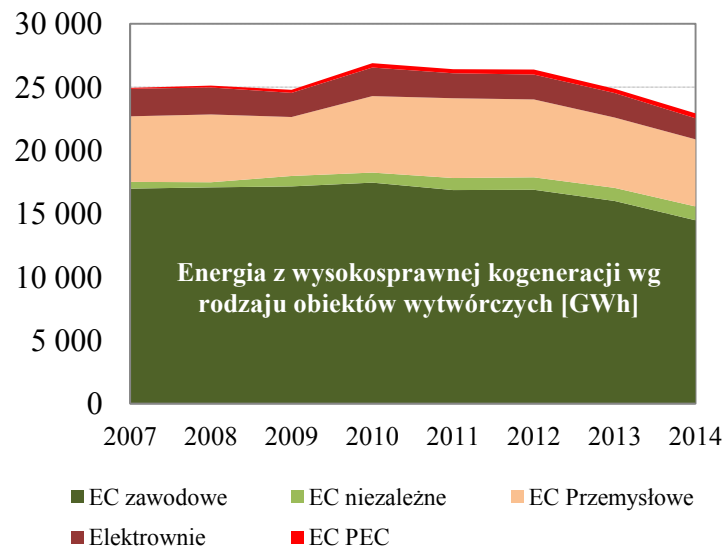
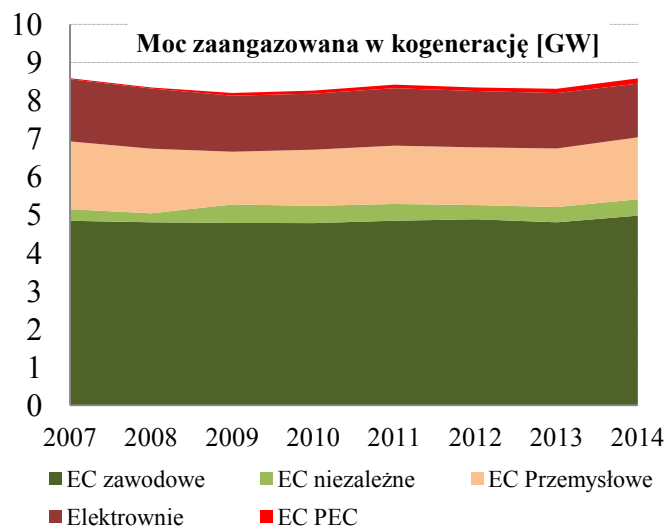

**ZDECYDOWANA PRZEWAGA
ŹRÓDEŁ WIATROWYCH (70%)
- NIESTABILNYCH, O NISKIM
CZASIE WYKORZYSTANIA
MOCY**

**PRODUKCJA Z WIATRU
I Z BIOMASY NA PODOBNYM
POZIOMIE (10-11TWh)
WSPÓŁSPALANIE – 20%
PRODUKCJI BEZ PRZYROSTU
MOCY**

- **OBOWIĄZKI DLA SPRZEDAWCÓW ENERGII: 14%**
- **DUŻA RÓŻNICA POMIEDZY POPYTEM I PODAŻĄ ŚWIADECTW POCHODZENIA, GENERUJĄCA SPADEK CEN ORAZ PRZYCHODÓW DLA WŁAŚCICIELI INSTALACJI OZE**

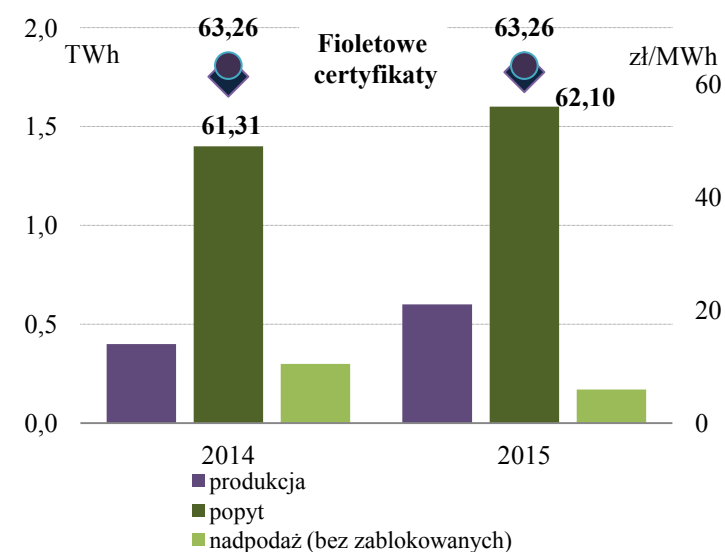
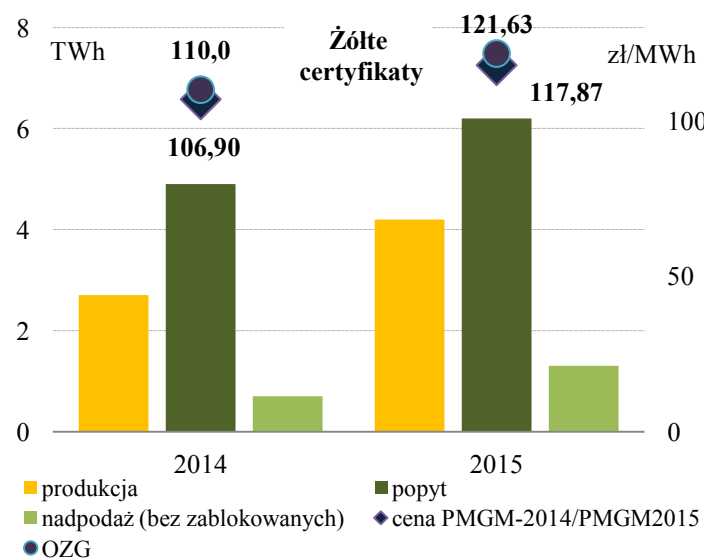
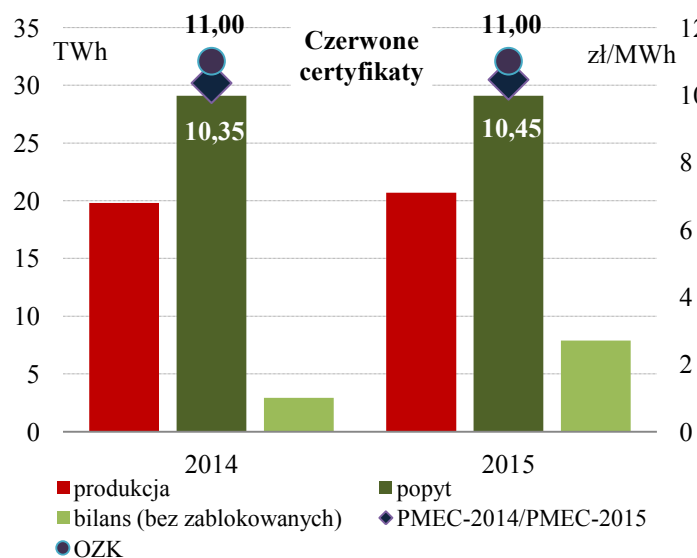
Podaż energii elektrycznej objętej systemami wsparcia – Kogeneracja (1)

- **BRAK SYMPTOMÓW WZROSTU POZA JEDNOSTKAMI W MNIEJSZYCH SYSTEMACH CIEPŁOWNICZYCH**
- **OD ROKU 2014 ISTOTNE ZMIANY W SYSTEMIE WSPARCIA**
  - obniżony minimalny poziom OZK
  - zakaz „bankowania” świadectw pochodzenia
  - wydłużenie terminu realizacji obowiązku do 30 czerwca

Podaż energii elektrycznej objętej systemami wsparcia – Kogeneracja (2)

➤ **OBOWIAZKI DLA SPRZEDAWCÓW ENERGII:** Czerwone - 23,2%; Żółte - 4,9%, Fioletowe – 1,9%

➤ **CENY PM ZBLIŻONE DO OPŁAT ZASTĘPCZYCH**

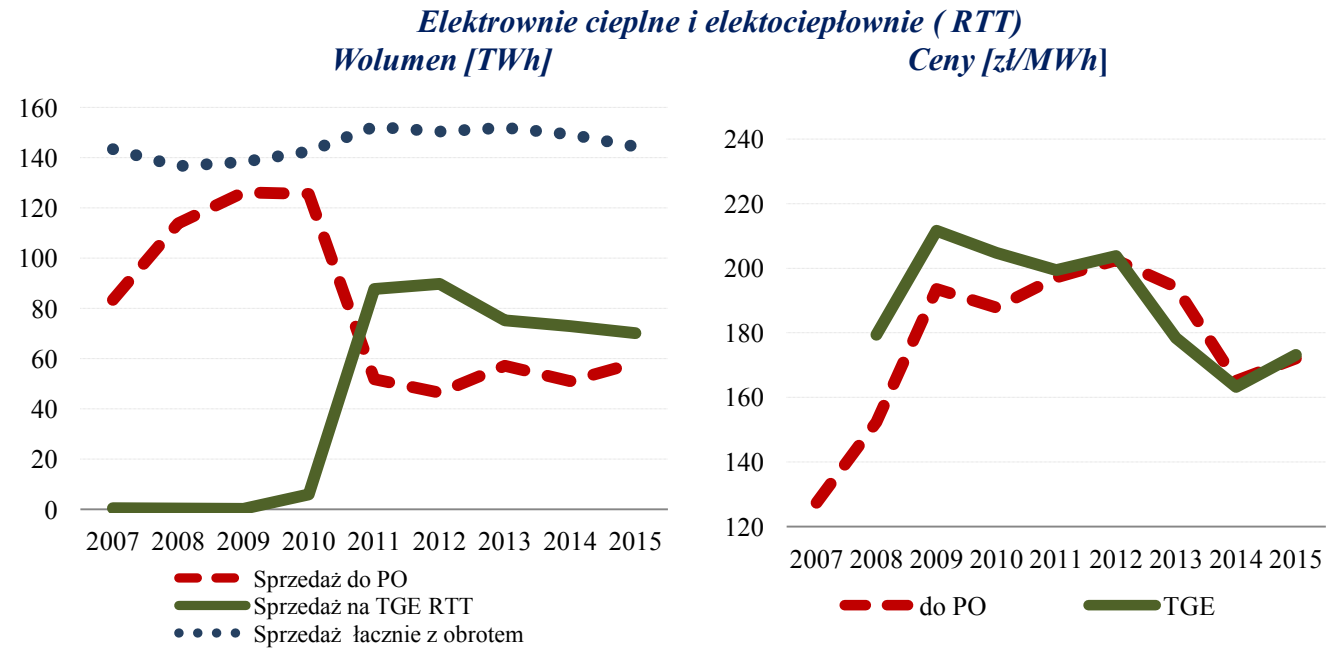
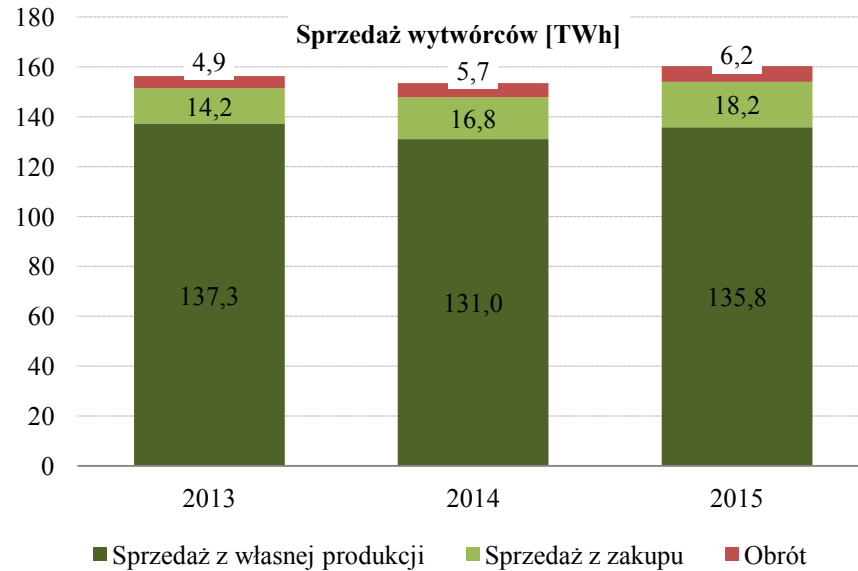
➤ **PODAŻ NIE POKRYWA ZAPOTRZEBOWANIA* W ŻADNYM SEGMENTIE JEDNOSTEK KOGENERACJI**

*) Przy oszacowaniu popytu uwzględniono całą sprzedaż, łącznie z odb. przemysłowymi

SYSTEM WSPARCIA POPRAWIA RENTOWNOŚĆ ELEKTROCIEPŁOWNI:

- gazowych - o kilkanaście punktów procentowych (*kwoty wynikające z rozwiązania KDT miały większy wpływ na rentowność*)
- pozostałych - o kilka punktów procentowych (*łącznie ze śp z tytułu współspalania biomasy*)

Rynek hurtowy – obroty (1)

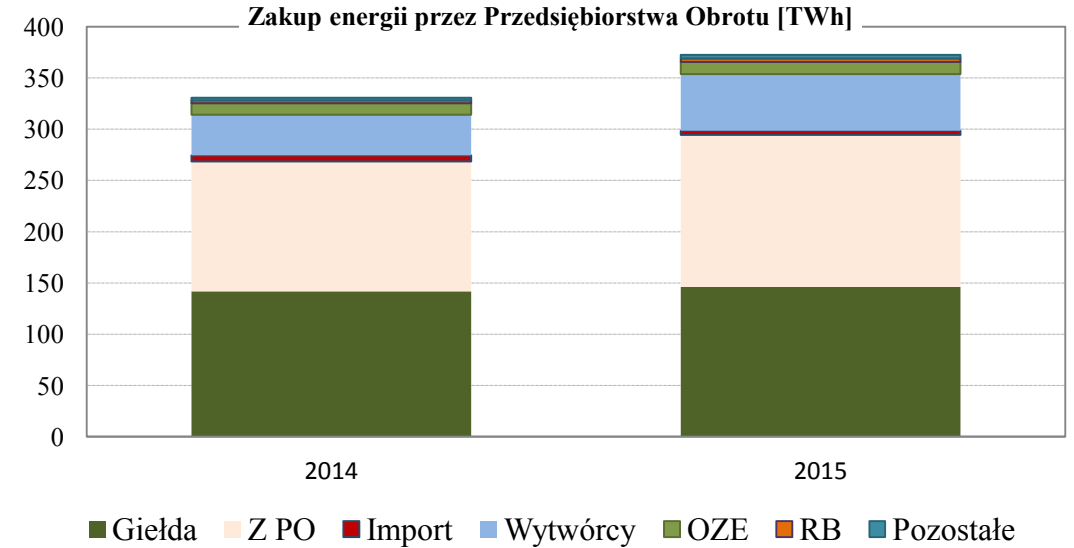
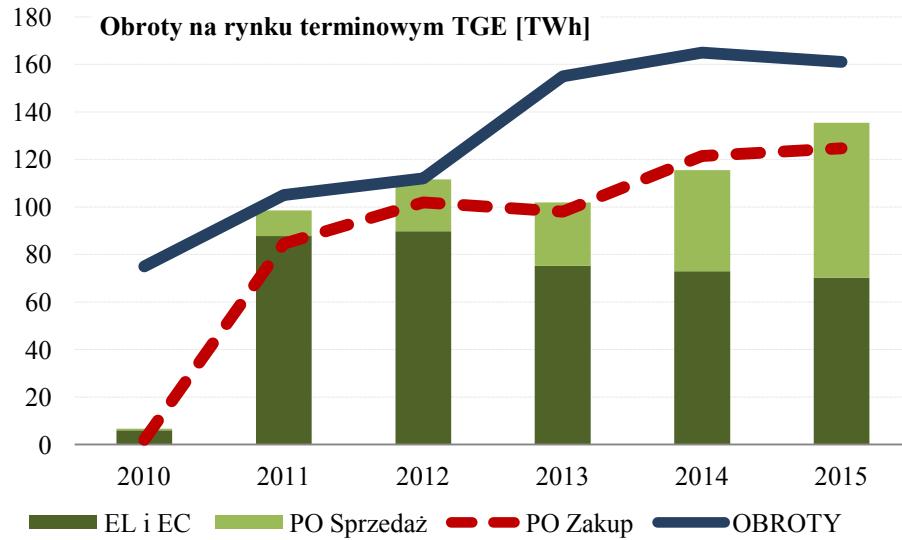
WYTWÓRCY (cieplne, wodne, wiatrowe)

- **SPRZEDAŻ Z WŁASNEJ PRODUKCJI** - stopniowy spadek udziału (88% łącznej sprzedaży)
- **OBRÓT ENERGIĄ** - ok. 6TWh

WYTWÓRCY (cieplne)

- **SPRZEDAŻ NA TGE (RTT)** – ok. 70TWh - 50% sprzedaży,
max: rok 2012, ok. 90TWh - 60%
- **SPRZEDAŻ W SEGMENTACH PRZEDSIĘBIORSTW OBROTU ORAZ TGE:**
zbliżony poziom
wyrównane ceny

Rynek hurtowy – obroty (2)

TGE RYNEK TERMINOWY

Wyraźna różnica w poziomie obrotów RTT i PE -

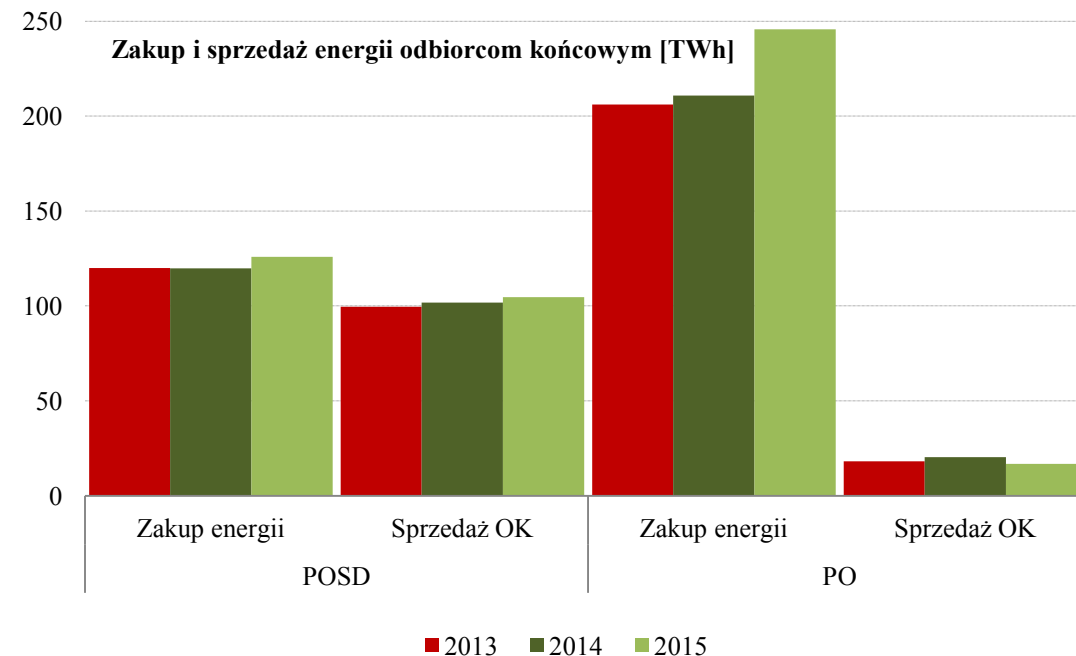
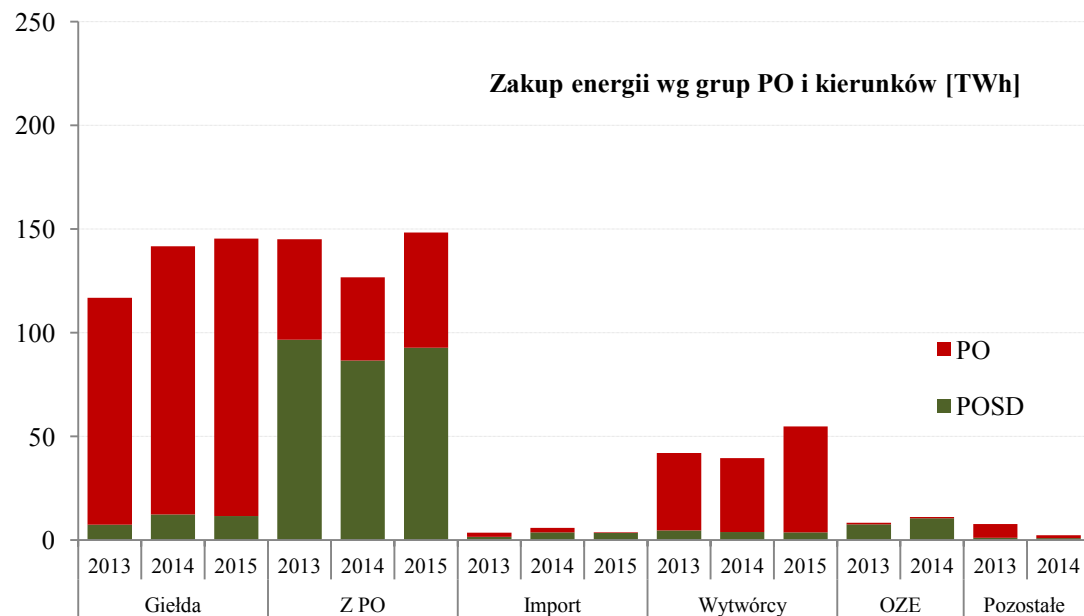
- członkowie TGE to przede wszystkim przedsiębiorstwa energetyczne (PE)*
- rozwój rynku terminowego (RTT)

*) Dla PO i EL EC dane za na dany rok, dla TGE kontrakty zawarte bez względu na termin dostawy

PRZEDSIĘBIORSTWA OBROTU

- TGE - 39% (RTT - 85%)
- PO - 40% (wzrost znaczenia segmentu)
- W - 15% (największy przyrost zakupu)
- Wzrost łącznych obrotów do 372TWh – blisko trzykrotna sprzedaż do odbiorców końcowych

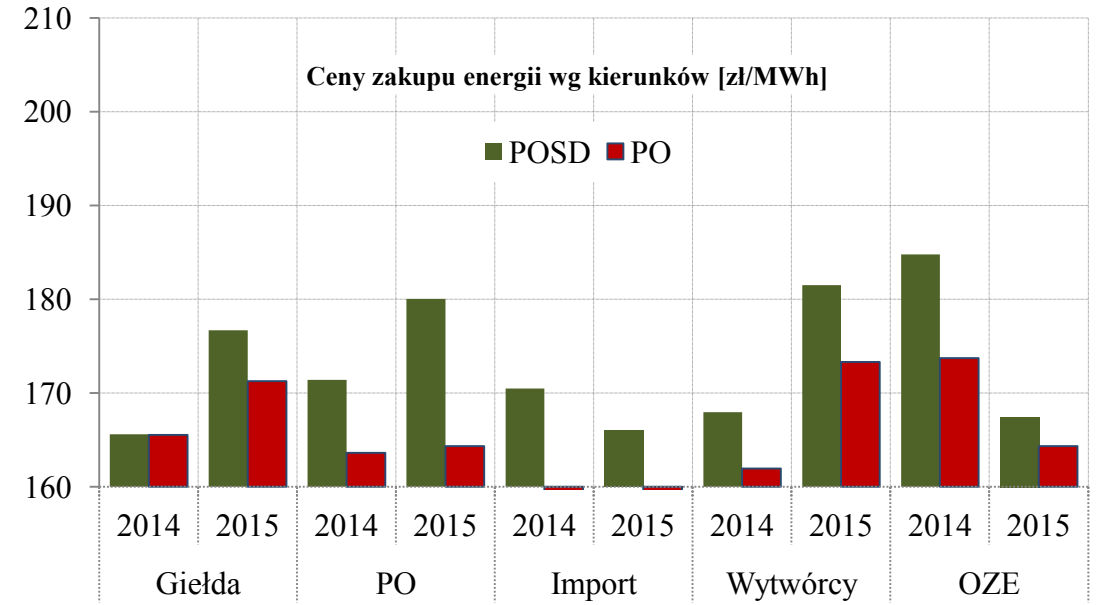
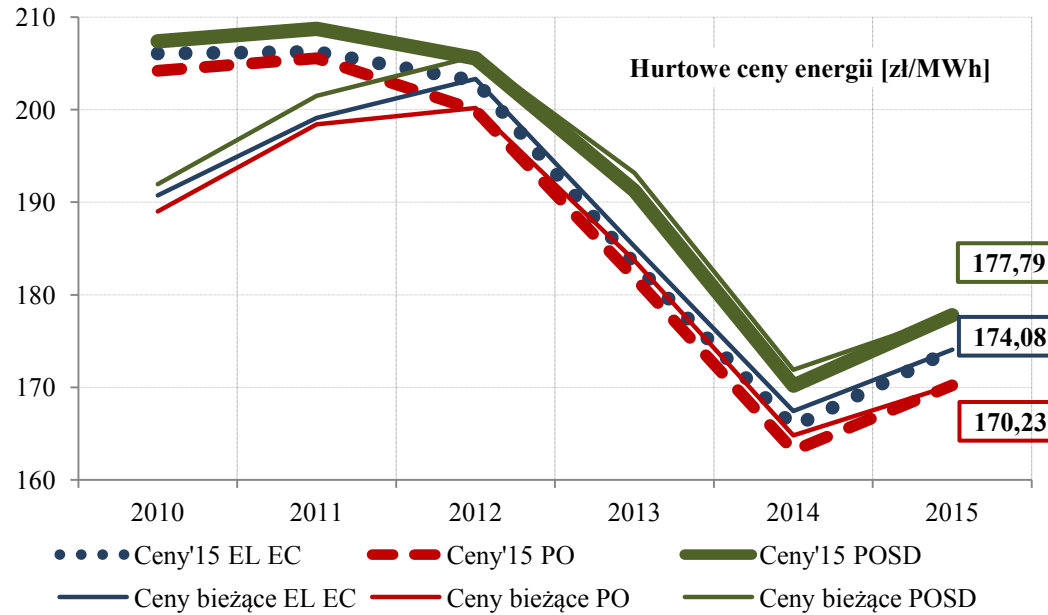
Rynek hurtowy – obroty (3)

PRZEDSIĘBIORSTWA OBROTU

ZRÓŻNICOWANY CHARAKTER DZIAŁALNOŚCI – OBRÓT HURTOWY / SPRZEDAŻ ODBIORCOM KOŃCOWYM - inna struktura zakupu, inna struktura sprzedaży

Rynek hurtowy – ceny

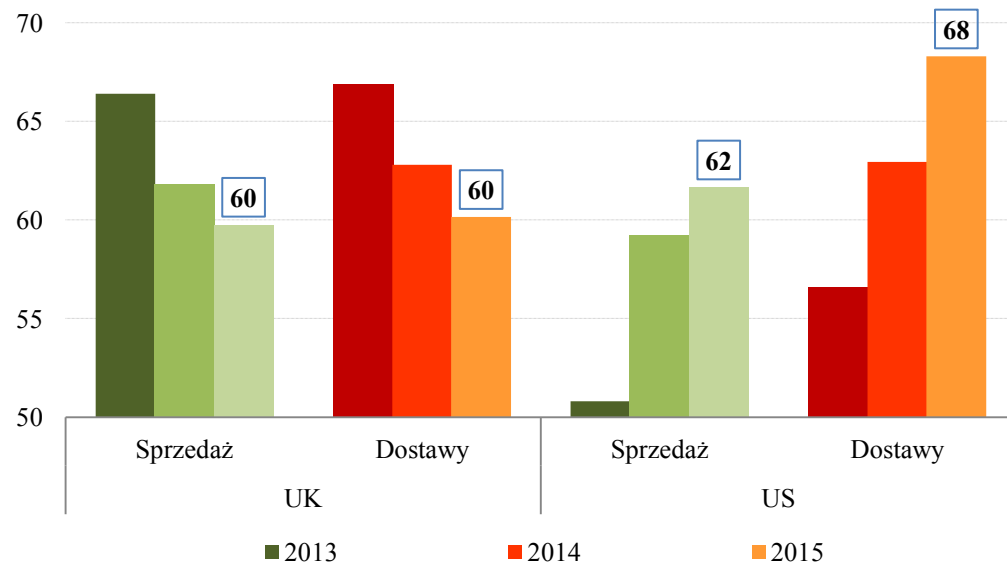
PO, ceny w imporcie: 144,4->124,9

PRZEDSIĘBIORSTWA OBROTU

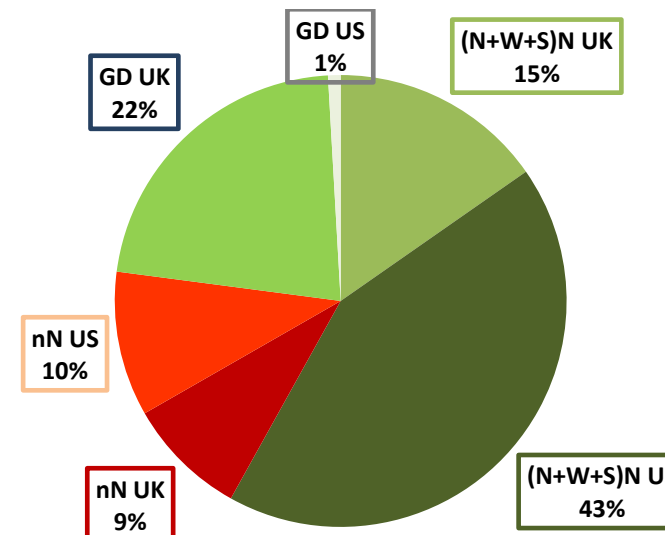
- OD ROKU 2012 REALNA ZMIANA CEN ZBLIZONA DO ZMIANY CEN NOMINALNYCH (niska inflacja)
- ZRÓŻNICOWANY POZIOM CEN W PRZEDSIĘBIORSTWACH OBROTU HURTOWEGO (PO) I DETALICZNEGO (POSD) – 7,5zł/MWh
- W 2015 ROKU WZROST CEN EL I EC O 4%, CEN ZAKUPU O 3,4% (TGE, PO, WYTWÓRCY – wzrost; IMPORT, OZE – spadek)
- NAJNIŻSZE CENY W IMPORCIE PRZY NIEWIELKIM WOLUMENIE (poniżej 4TWh)

Rynek detaliczny – sprzedaż/dostawy

Sprzedaż i dostawy energii wg rodzaju umowy [TWh]

Struktura dostaw energii do odbiorców końcowych, 2015

Sprzedaż energii dostarczanej sieciami KSE

**WOLUMENY DOSTAW I SPRZEDAŻY
NADAL ROZBIEŻNE, DYNAMIKA:**

dostawy 2,2%,
sprzedaż energii dostarczanej sieciami KSE 0,3%,
łączna sprzedaż 0,2%

**ZMIANY STRATEGII W STOSUNKU DO ODBIORCÓW
KOŃCOWYCH UTRUDNIAJĄCE SZCZEGÓŁOWĄ OCENĘ
DYNAMIKI SPRZEDAŻY**

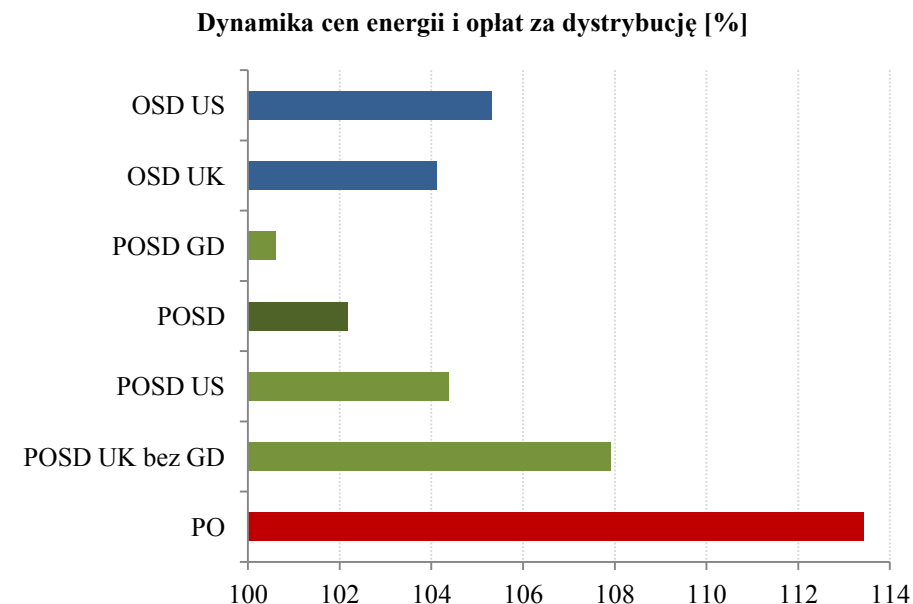
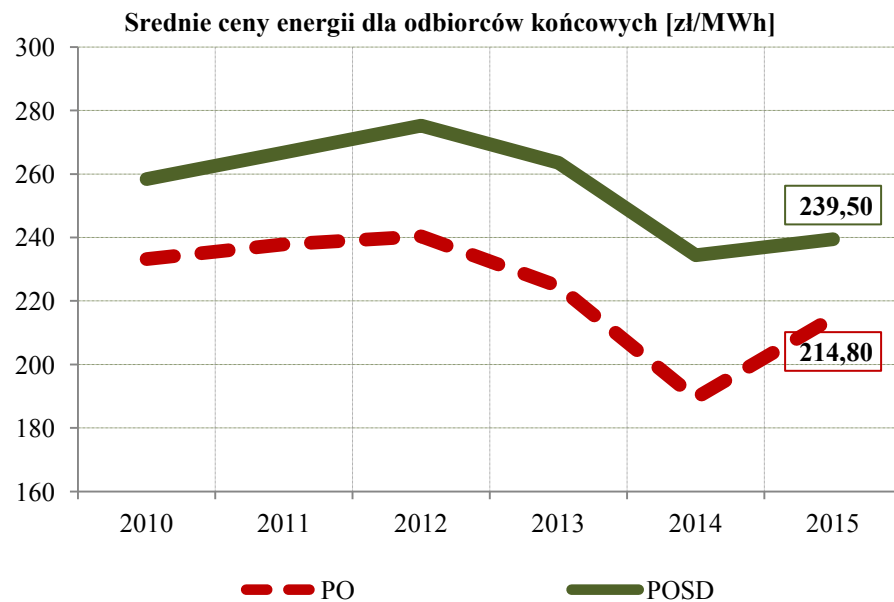
DYNAMIKA DOSTAW

odbiorcy duzi (NN,WN,SN) 3,4%
odbiorcy mali (nN) 2,2%
gospodarstwa domowe 0,7%

DYNAMIKA SPRZEDAŻY

odbiorcy duzi (NN,WN,SN) -0,8%
odbiorcy mali (nN) 3,1%
gospodarstwa domowe 0,4%

Rynek detaliczny – ceny energii i usług dystrybucyjnych (1)

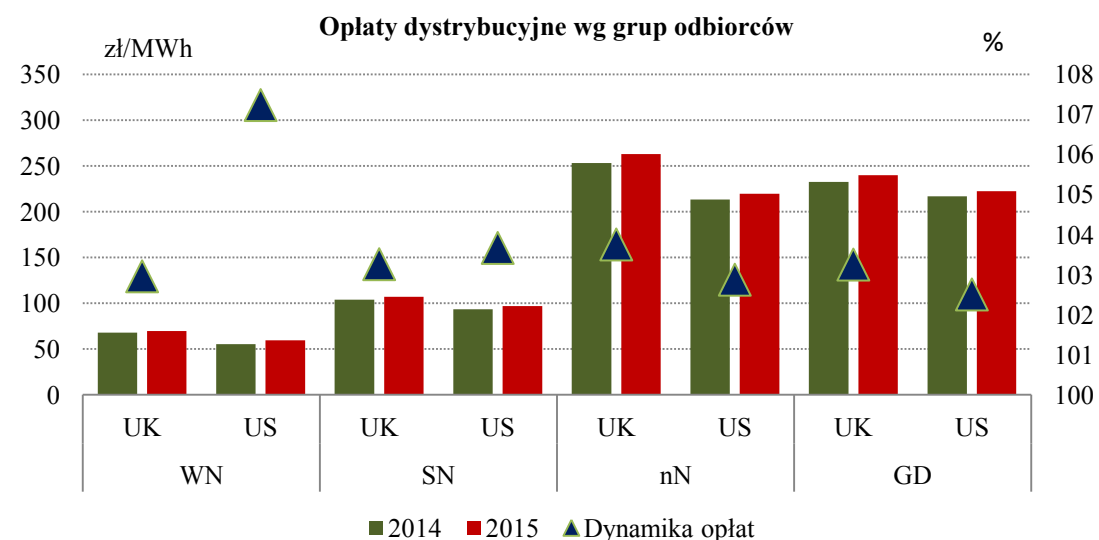
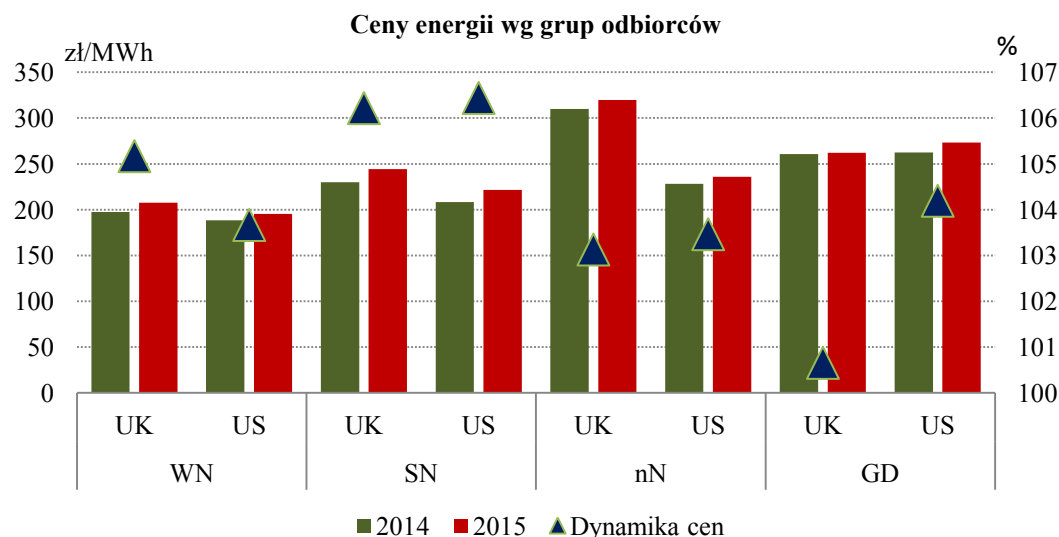
CENY SPRZEDAŻY ODBIORCOM KOŃCOWYM

- POSD: wzrost niższy niż dynamika cen zakupu (2,2%)
- PO: duży wzrost cen (13,1% - zmiana struktury sprzedaży, dużo mniej na WN)

WZROST OPŁAT DYSTRYBUCYJNYCH

- UK: 4,1%
- US : 5,3%

Rynek detaliczny – ceny energii i usług dystrybucyjnych (2)

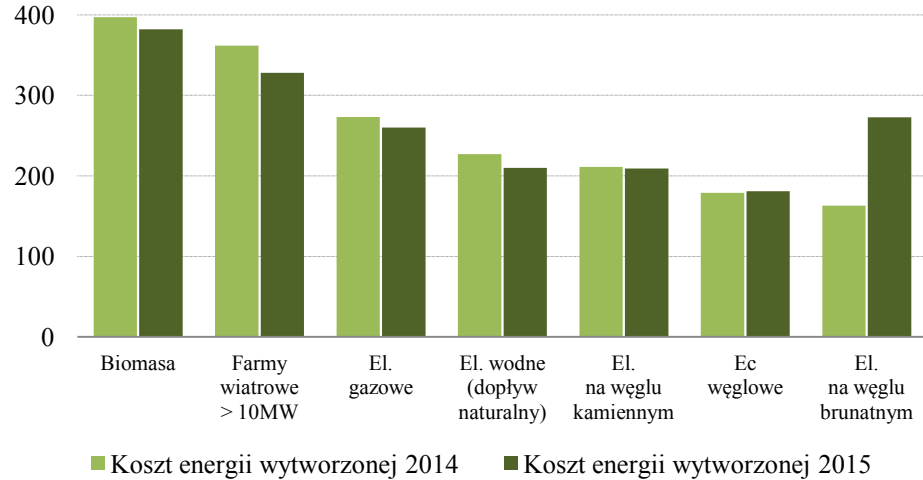

- **CENY PODLEGAJĄCE ZATWIERDZENIU PRZEZ PREZESA URE WZROSŁY MINIMALNIE**
- **WZROST CEN W UMOWACH SPRZEDAŻY NA SN, nN I DLA GD WYŻSZY NIŻ W UMOWACH KOMPLEKSOWYCH**
- **UTRZYMUJE SIĘ WYSOKI POZIOM CEN I OPŁAT DYSTRYBUCYJNYCH DLA ODBIORCÓW MAŁYCH, NIE ZMIENIAJACYCH SPRZEDAWCY(UK Nn)**
- **WZROST OPŁAT DYSTRYBUCYJNYCH W GRANICACH 3-4%(POZA WN US ORAZ GD)**

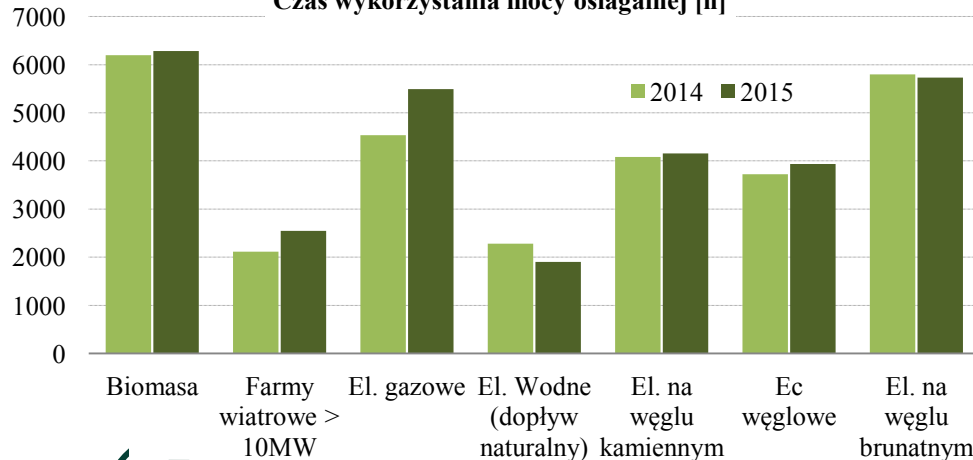

Koszty wytwarzania – technologie

Koszty wytwarzania wg technologii [zł/MWh]

Czas wykorzystania mocy osiągalnej [h]

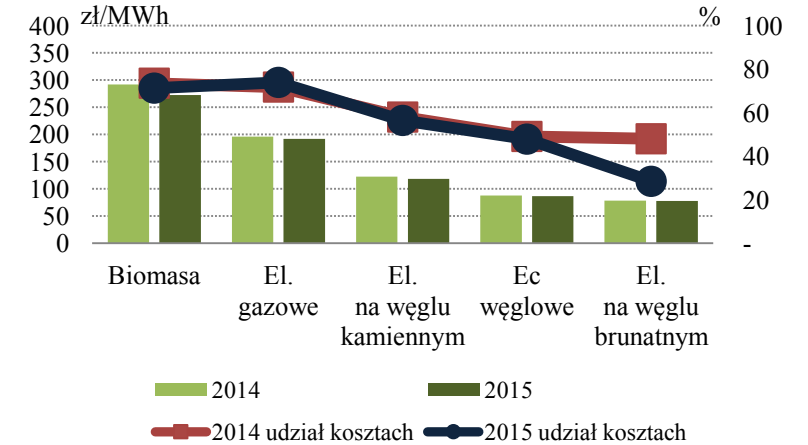

KOSZTY JEDNOSTKOWE

➤ **WEGIEL BRUNATNY - GWALTOWNY WZROST KOSZTÓW W WYNIKU OBNIZENIA WARTOŚCI AKTYWÓW (ZALICZONEGO DO AMORTYZACJI)**

➤ **GAZOWE I WIATROWE – ZMNIEJSZENIE KOSZTU W WYNIKU WZROSTU OBCIĄŻENIA (I PRODUKCJI)**

Wysokość i udział kosztów paliwa w kosztach wytwarzania

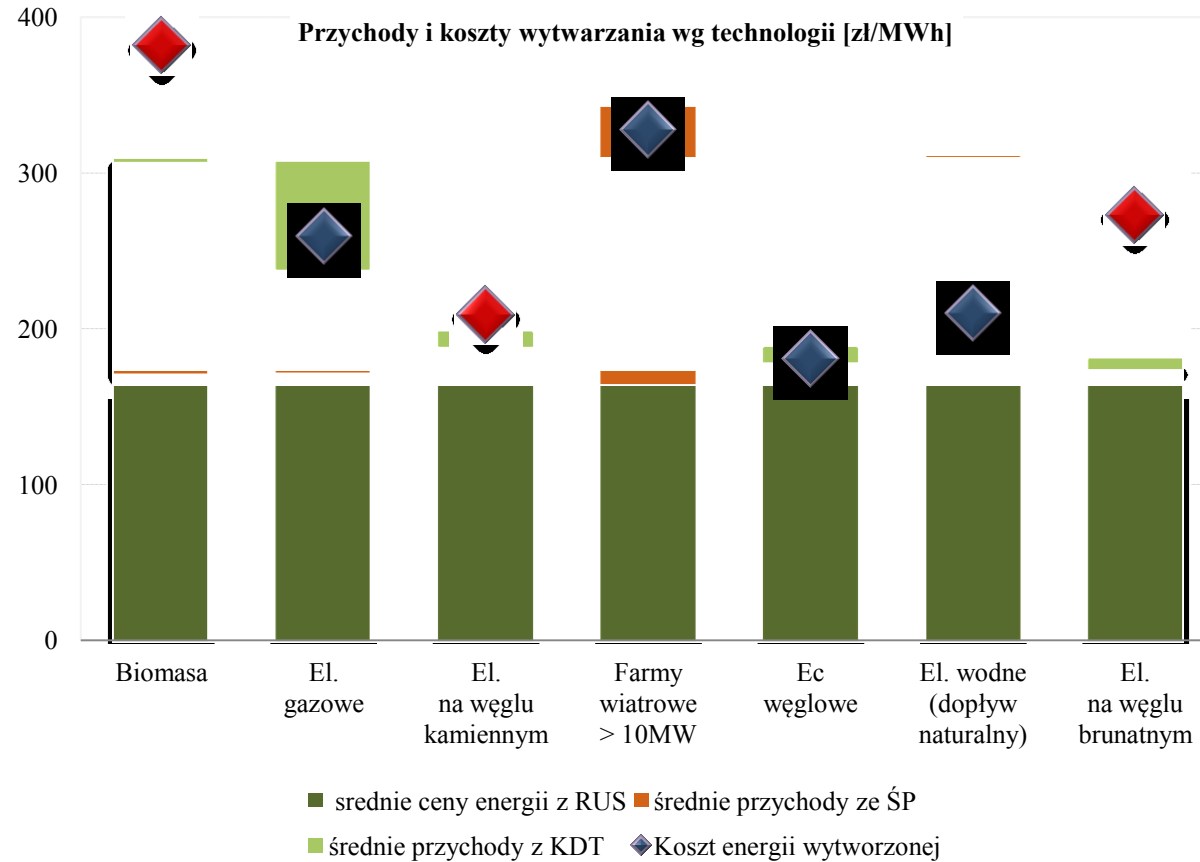

PALIWO W KOSZTACH JEDNOSTKOWYCH

- **NIECO TANIEJ NIŻ ROK WCZEŚNIEJ**
- **UDZIAŁ W KOSZTACH WYTWARZANIA 50 – 80%**
- **WEGIEL BRUNATNY V**

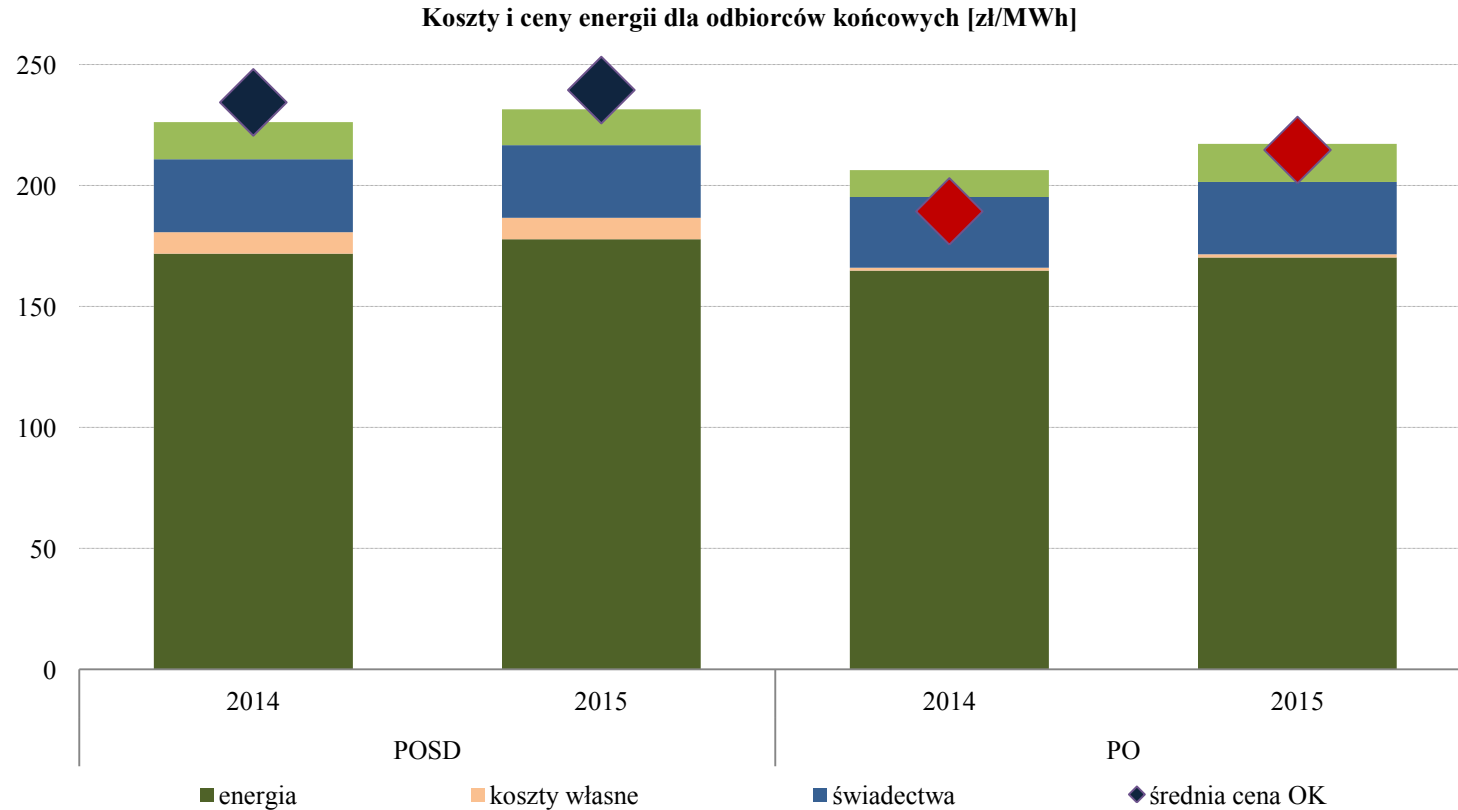
EC BIOMASOWE 1 : 3,5
 EC GAZOWE 1 : 2,5
 EL NA W. KAMIENNY 1 : 1,5

Wytwarzanie – koszty / ceny / przychody

**BLOKI WĘGLOWE ORAZ
DEDYKOWANE BLOKI BIOMASOWE
NIE UZYSKAŁY POKRYCIA PEŁNYCH
KOSZTÓW (STRATY OD KILKU DO
KILKUDZIESIĘCIU ZŁOTY NA MWh)**

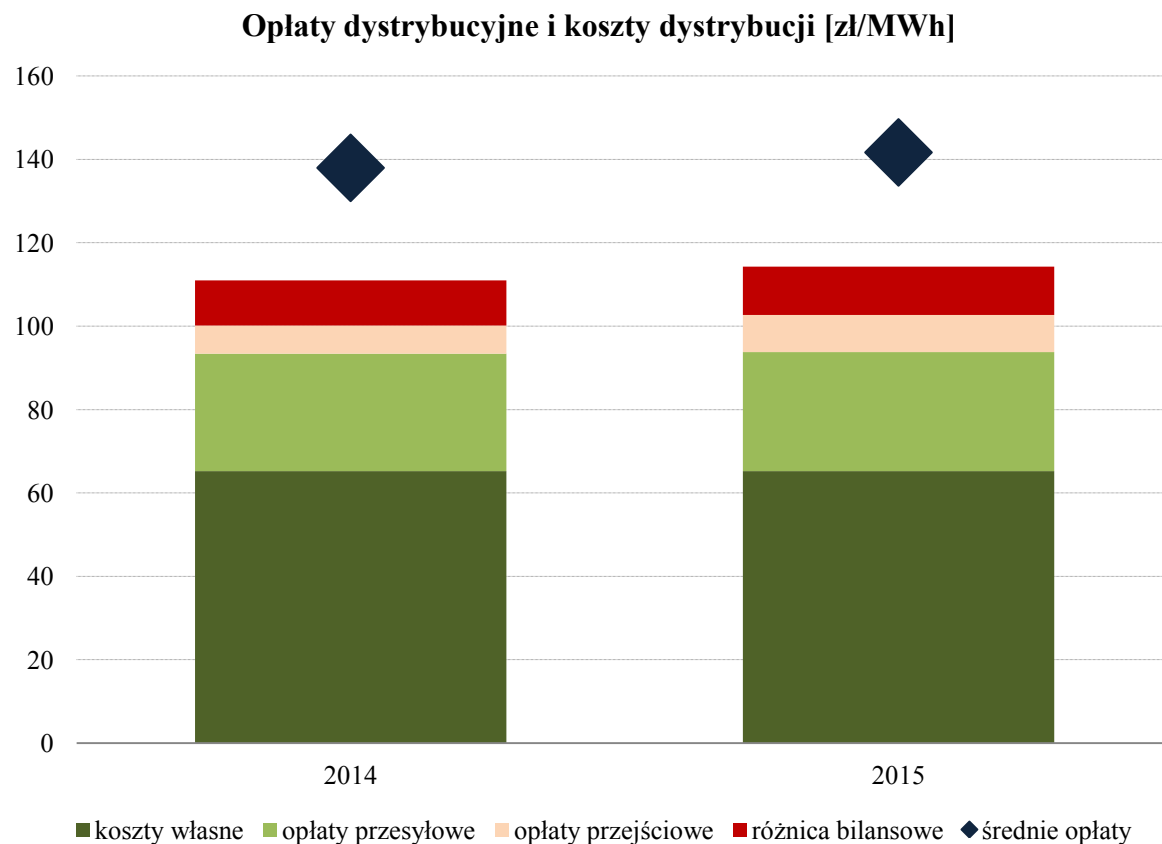
Koszty obrotu

KOSZTY JEDNOSTKOWE

- **WZROST POZYCJI DOMINUJĄCEJ - CENY ZAKUPU ENERGII**
- **NIEWIELKA ZMIANA STRUKTURY KOSZTÓW W PO (AKCYZA) - PRZEJĘCIE CZĘŚCI WIELKICH ODBIORCÓW NA WN PRZEZ GRUPĘ POSD**
- **NADAL SPRZEDAŻ PO DO ODBIORCÓW KOŃCOWYCH SUBSYDIOWANA PRZEZ OBRÓT HURTOWY**

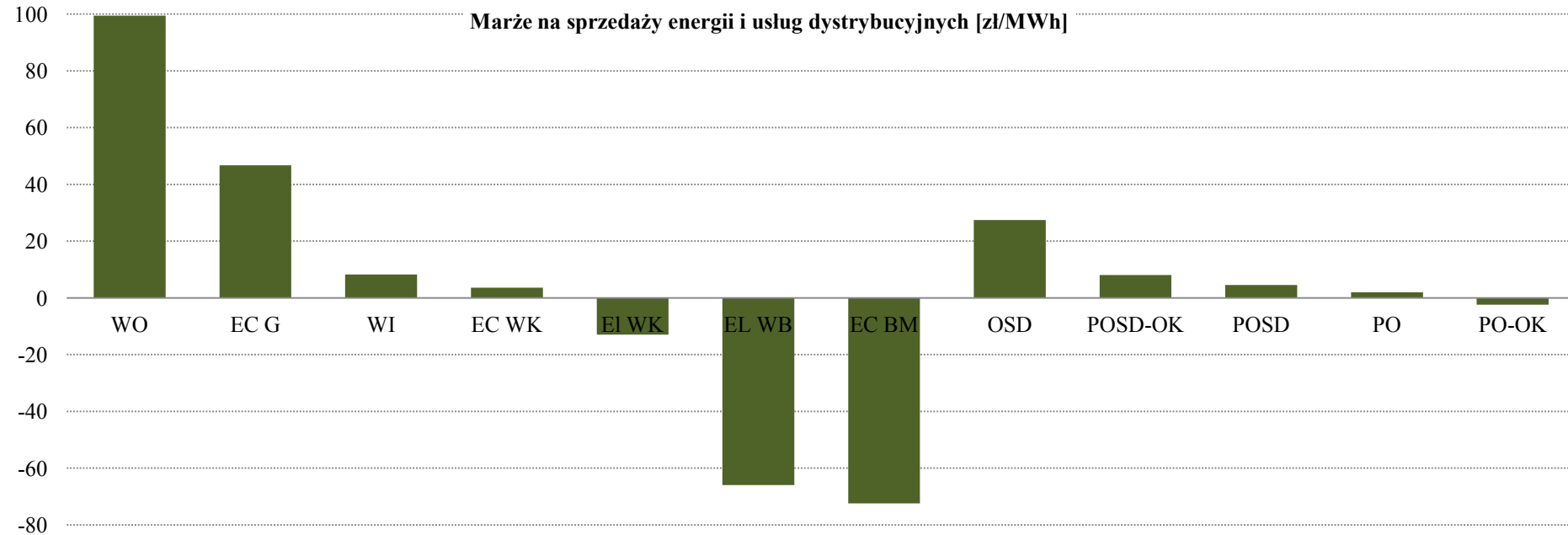
Koszty dystrybucji

KOSZTY JEDNOSTKOWE

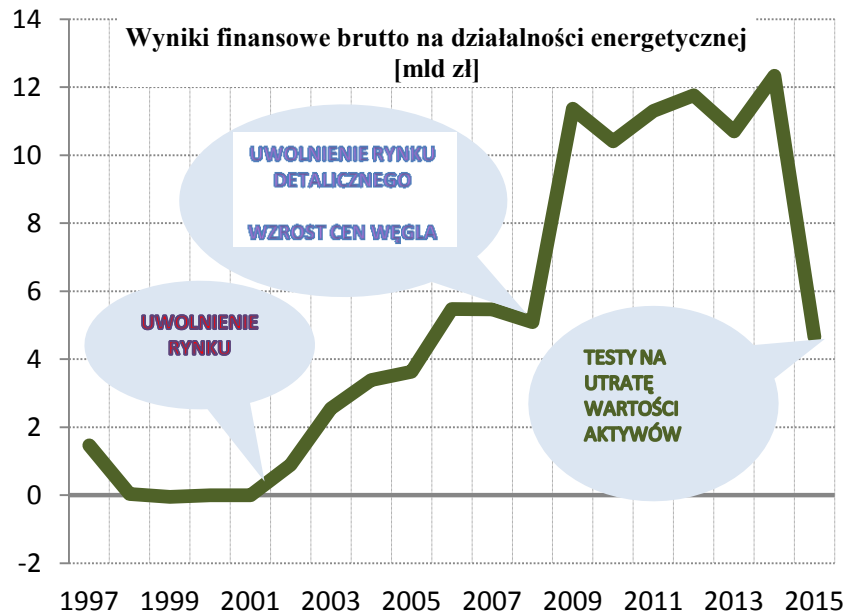
- **KOSZTY WŁASNE - BEZ ZMIAN**
- **OPLĄTY PRZESYŁOWE - WZROST NIEWIELKI**
- **OPLĄTY KOŃCOWE – WZROST O 30% (do 8,90zł/MWh)**
- **WZROST KOSZTÓW POKRYCIA RÓŻNICY BILANSOWEJ ORAZ OPLĄT PRZEJŚCIOWYCH (KOŃCOWYCH)**
- **ŚREDNIE OPLĄTY WYŻSZE OD KOSZTÓW O ok. 27zł**

Marże na sprzedaży energii elektrycznej

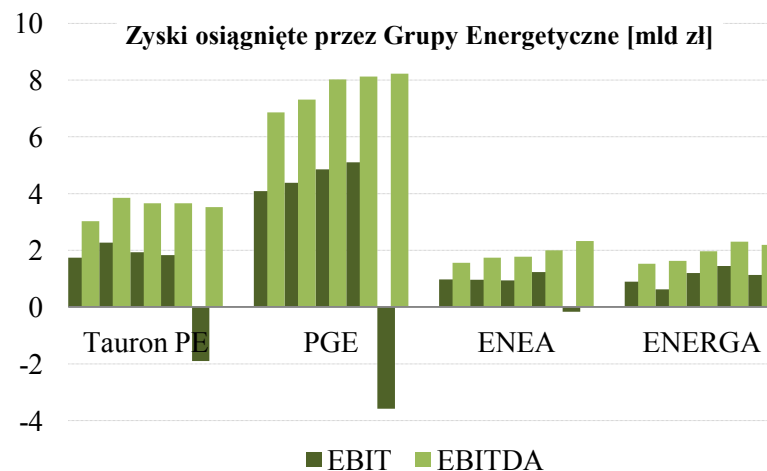
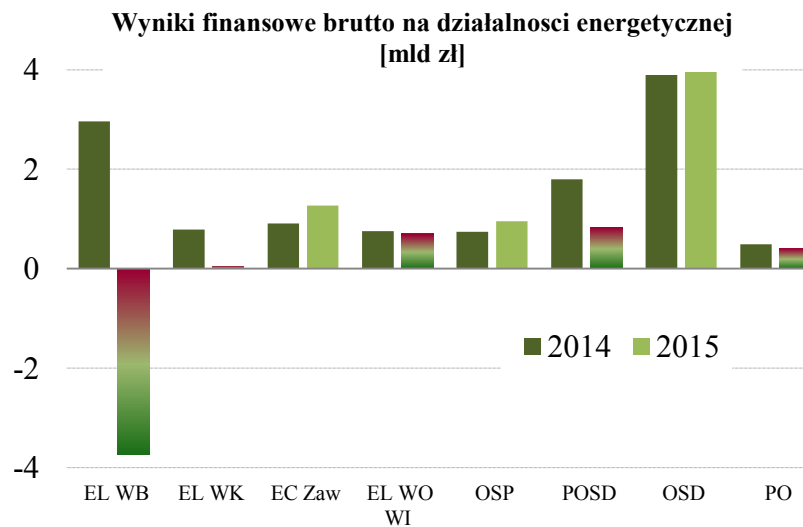
U wytwórców energia wytworzona i zakupiona

- **ELEKTROWNIE WĘGLOWE ORAZ BIOMASOWE NIE UZYSKAŁY POKRYCIA PEŁNYCH KOSZTÓW (STRATY NIECO MNIEJSZE NIŻ NA ENERGII Z WŁASNEJ PRODUKCJI)**
- **KORZYSTNIE WYPADŁY ELEKTROWNIE WODNE, GAZOWE ORAZ OPERATORZY SYSTEMÓW DYSTRYBUCYJNYCH**

**ELEKTROENERGETYKA-SEKTOR
PO PRZEPROWADZENIU TESTÓW NA
UTRATĘ WARTOŚCI POWRÓT DO
POZIOMU ZYSKU BRUTTO Z LAT
2006-2007**

Wyniki finansowe

PODSEKTORY

- **ZYSKI OSD
ZRÓWNOWAŻONE STRATĄ
ELEKTROWNI
WĘGLOWYCH**
- **DUŻY SPADEK ZYSKÓW W
GRUPIE POSD – ZNACZNIE
MNIJSZE PRZYCHODY
FINANSOWE**

GRUPY KAPITAŁOWE

- **AKTUALIZACJA WARTOŚCI
AKTYWÓW**

PGE - 9mld zł

Tauron PE – 3,6 mld zł

ENEA – 1,5 mld zł

- **EBITDA**

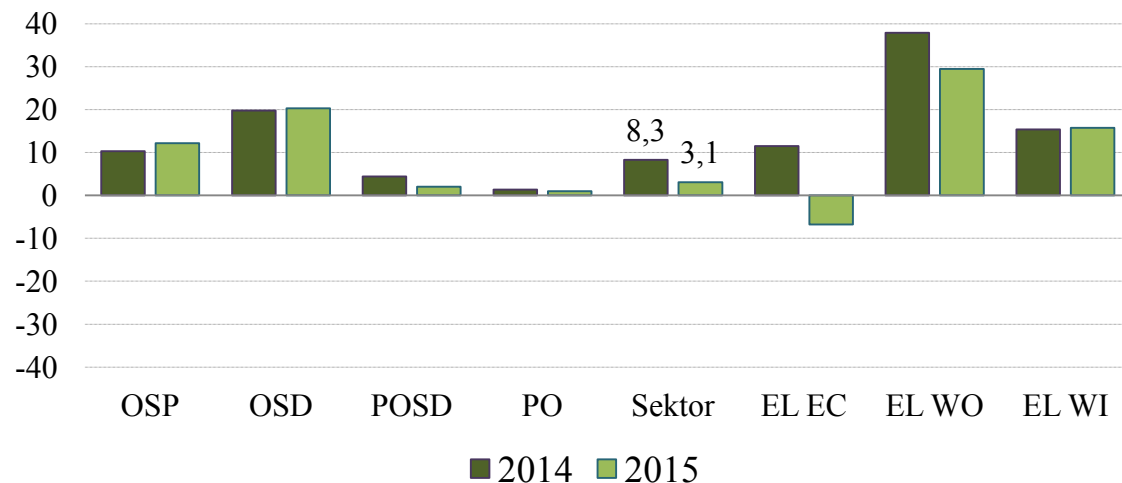
**PGE, ENEA - zachowany trend
rosnący**

Tauron PE – od 2012 trend malejący

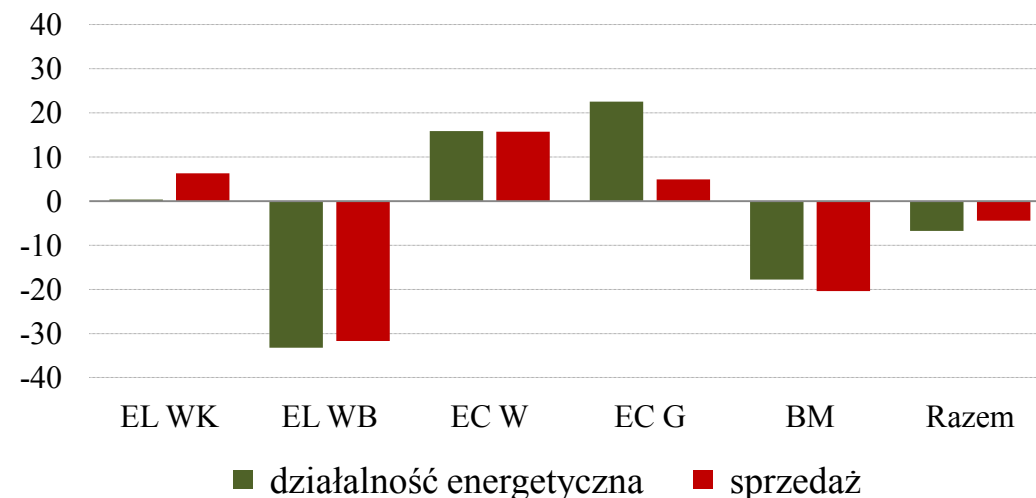
ENERGA - lekki spadek

Rentowność działalności energetycznej

Wskaźniki rentowności wg podsektorów [%]

Wskaźniki rentowności wg technologii wytwarzania, 2015 [%]

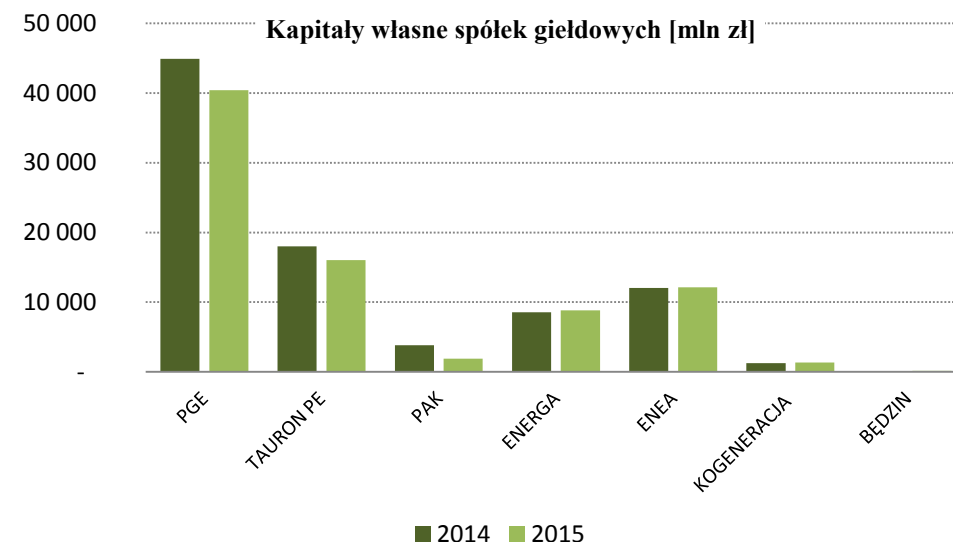
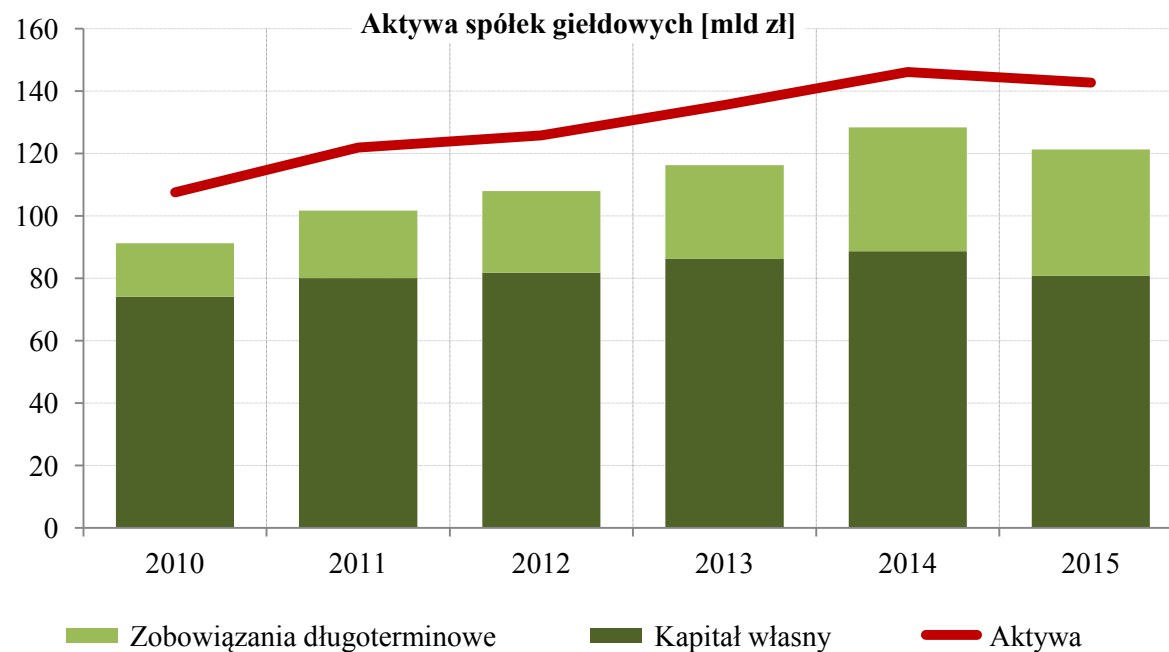
OCENA Z ROKU 2014:

- BARDZO ZRÓŻNICOWANY POZIOM RENTOWNOŚCI
- KORZYSTNIEJ WYPADAJĄ SEGMENTY REGULOWANE
  - OPERATORZY SIECI
  - WYTWÓRCY OBJĘCI SYSTEMAMI WSPARCIA
- DOTYCHCZASOWE SYSTEMY WSPARCIA - NIEZRÓWNOWAŻONE

NADAL AKTUALNE, ale z perspektywą zmiany:

- ustawa o odnawialnych źródłach energii
- regulacja jakościowa dla OSD

Aktywa grup energetycznych – spółki giełdowe

AKTYWA ELEKTROENERGETYKI ZMALAŁY O 8 mld zł!

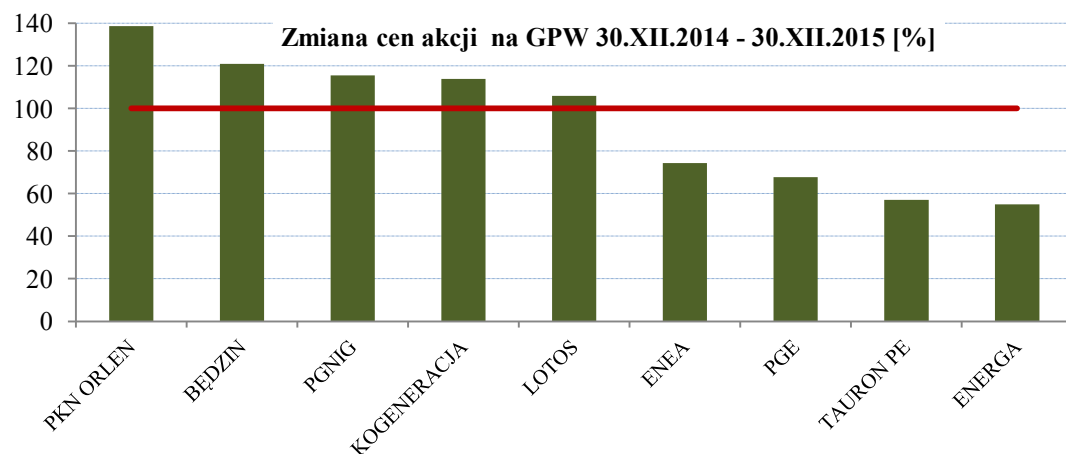
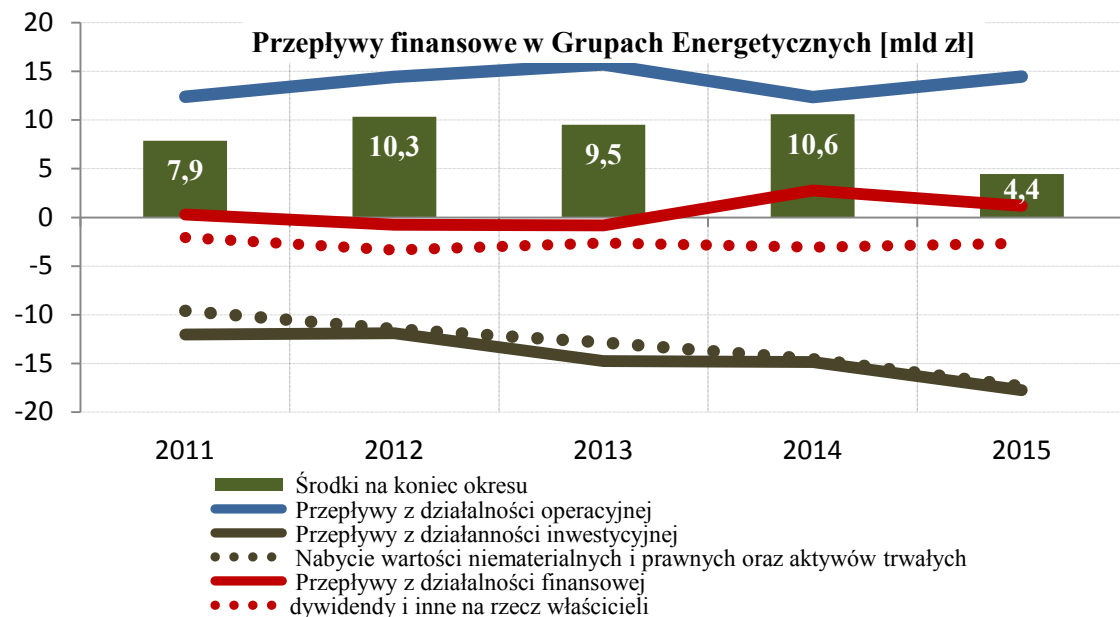
- SPADEK WARTOŚCI KAPITAŁÓW WŁASNYCH (niepokryte straty)
- ZADŁUŻENIE DŁUGOTERMINOWE BEZ ZMIAN

KAPITAŁY WŁASNE

- PGE, TAURON, PAK (- 8,35mld zł)
- ENEA, ENERGA, KOGENERACJA, BĘDZIN (+ 0,46 mld zł)

Przepływy pieniężne

DZIAŁALNOŚĆ

- **OPERACYJNA - PRZYPIYŁW GOTÓWKI**
(PGE, TAURON, ENEA)
- **FINANSOWA – WPŁYWY I WYDATKI ZRÓWNOWAŻONE,**
  - ENEA - większa emisja obligacji (2,6 mld zł)
  - Wpływy i wydatki pozostałe zrównoważone
- **INWESTYCYJNA – ZWIĘKSZONE WYDATKI**
  - ENEA - nabycie jednostek zależnych
  - Wzrost nakładów na środki trwałe i wartości niematerialne i prawne (PGE, ENEA)

Drastyczny spadek poziomu środków pieniężnych

WARTOŚĆ AKCJI NA GPW

- **SPADKI O KILKADZIESIĄT PROCENT AKCJI GŁÓWNYCH GRUP ENERGETYCZNYCH**
- **INNE SEKTORY ENERGETYCZNE ORAZ KOGENERACJA I BĘDZIN - WZROST AKCJI**

Podsumowanie

2014

- STABILIZACJA POPYTU NA ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ
- SPADEK CEN ENERGII
- DUŻE POTRZEBY INWESTYCYJNE
- DZIAŁANIA W KIERUNKU BUDOWY WSPÓLNEGO RYNKU ENERGII ELEKTRYCZNEJ
- POLITYKA KLIMATYCZNA

2015

- **NIEWIELKI WZROST** POPYTU NA ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ
- **WZROST** CEN ENERGII
- DUŻE POTRZEBY INWESTYCYJNE
- DZIAŁANIA W KIERUNKU BUDOWY WSPÓLNEGO RYNKU ENERGII ELEKTRYCZNEJ
- POLITYKA KLIMATYCZNA
- **SPADEK ZYSKU / SPADEK WARTOŚCI AKTYWÓW**
- **DALSZA KONSOLIDACJA PIONOWA (CZĘŚCIOWA ZMIANA KIERUNKÓW INWESTOWANIA)**
- **ZNACZNY SPADEK CEN AKCJI SPÓŁEK GIEŁDOWYCH**

**BARDZO POWAŻNE SYGNAŁY DLA
DALSZEJ RACJONALIZACJI
KOSZTÓW**

**ROK TRUDNY - ZAPOWIEDZI
KONCERNÓW DOTYCZĄCE POPRAWY
EFEKTYWNOŚCI DZIAŁANIA**

Dziękuję za uwagę

Hanna Mikołajuk

Agencja Rynku Energii S.A.

ul. Bobrowiecka 3

00-728 Warszawa

tel.: 22 444 20 00

email: biuro@are.waw.pl

www.are.waw.pl